

de gouden munt, onder den invloed van het Californische goud.

Wij vernemen, dat het Fransche ministerie, vermoedelijk in het voorzicht van de daling der waarde des gouds in verhouding tot het zilver, voornemens is aan de Wetgevende vergadering een voorstel te doen, strekkende tot onverwijlde intrekking van het zilver, tot wettigen standaard aangenomen. Wordt dit voorstel aangenomen, dan is het te voorzien dat, als natuurlijk gevolg daarvan, al het Fransche goud, 't welk nu in omloop is, zal worden ingetrokken, alsmede dat er niet meer van dat metaal, in Frankrijk, zal worden gemunt. Onder gewone omstandigheden zou de voorgestelde verandering weinig beteekenis hebben; nu zelfs nu bepaalt zich hare beteekenis louter tot haren vermoedelijken invloed op de betrekkelijke waarde der twee metalen, eenige jaren later. Dit zal, natuurlijk op verschillende wijze worden geschat, naar gelang der verwachtingen welke men koestert, omtrent de waarschijnlijke verhouding van den voorraad tot de vraag, wat beide metalen aangaat, in de eerste toekomst. Speculatiën op eene stellige en belangrijke vermindering der waarde van het goud, over de wereld, zijn niet nieuw. En hetzelfde kan van het zilver worden gezegd. In 1824, gedurende de woede voor de gemeenschappelijke exploitatie van de mijnen van Mexico en Zuid-Amerika, gepaard als zij ging, door de verzending van eenige millioenen specie uit Europa naar die landen, — waardoor alzoo de stroom die drie eeuwen lang herwaarts gevloeid was omgekeerd werd, — kon men, tegenover de gezwoolen verwachtingen der deelnemers, eene vrij algemeene vrees ontwaren voor eene naderende omwenteling in de geldelijke standaarden van waarde. Gedurende een paar jaren scheen er eene grootere hoeveelheid van die edele metalen uit Amerika te komen; maar aldra bevond men dat die aanvoer niet veel meer was dan de terugkeer van het geld, verzonden ten behoeve der organisatie en uitbreiding van de nieuwe operatiën. De verwachting en de vrees die gewoond waren, op de voorziene prijsvermindering van goud en zilver, verdwenen toen te gader. Thans wordt er, en niet zonder reden, hierin daar geloofd, dat de nieuwe aanvoer van goud uit Californië, waarvan de wezenlijkheid en de omvang niet te betwijfelen valt, eindelijk de gevreesde uitkomst zal hebben, wat het kostbaarste metaal betreft. Nadat onze regering, met intrekking van gouden munt, het zilver alleen als standaard had gelaten, bleef Groot-Brittannië het eenige land, waar eene aanzienlijke hoeveelheid goud als geld in omloop is. In Frankrijk heeft de hooge waarde, die door de munt aan het zilver in verhouding tot het goud, werd gegeven, het laatstgenoemde uit den omloop gehouden, ofschoon beide als wettige standaards zijn erkend. Goud circuleert daar alleenlijk, waar het verlies op hetzelfde, bij het doen van gewone betalingen, meer dan

opgewogen wordt geacht door zijne gemakkelijke draagbaarheid; en dit beperkt het tot zeer engen kring. De onlangsche verandering in de betrekkelijke waarde der twee metalen, hetzij doordien het zilver meer, hetzij dat het goud minder kostbaar werd dan te voren, (want wat van beide is voor het oogenblik te verzekeren?) heeft nu in Frankrijk, de zilveren en gouden munt nagenoeg a pari gebragt. Derhalve komen de natuurlijke voordeelen van het goud in aanmerking. Evengoedkoop voor het gebruik wordende als zilver, kan het niet anders, of het moet eene zeer aanmerkelijke hoeveelheid van het laatstgenoemde van de markt verdrijven. Vijf oncen van het kostbare metaal zullen nagenoeg vijf pond van het andere vervangen; en er zal geene beweegreden meer zijn om het verschil met zich te slepen. Zijden beurzen zullen geldzakken vervangen, en men zal zijnen voorraad van specie kunnen hernieuwen zonder behulp van eenen sjouwer. Dit, echter, is eene verandering, welke het ministerie niet wenscht te zien, denklijk omdat het vreest dat zij zich verder zal uitstrekken. Of dit al dan niet zal geschieden, is het onderwerp niet zoo zeer van ééne vraag, als wel van vele. Gelijk wij boven aanmerkten, kan niemand nog zeggen of, wat de onlangsche *rijzing van de waarde des zilver* genoemd wordt, al dan niet toe te schrijven is aan de betrekkelijke daling van de waarde des gouds, gelijk de Nederlandsche en Fransche gouvernementen hebben aangenomen. Het is blijkbaar, dat de aanvoer van goud in den laatsten tijd heeft toegevoegd. Maar het is ook blijkbaar, dat de vraag naar zilver toegenomen is. En de methoden die men gewoonlijk toepast in het onderzoeken van zulke vraagpunten betrekkelijk andere waren, kunnen ten opzichte van deze ter naauwernood worden toegepast. De onderhavige soort van waarde heeft twee bases: de verhouding van den voorraad tot de vraag, en de kosten van productie. Hoe veel goud er tegenwoordig in de wereld omloopt; hoe veel daarvan jaarlijks vernietigd wordt of verloren gaat; hoe veel vermeerdering van de gansche omloopende hoeveelheid er wordt vereischt, ten gevolge van den jaarlijks toenemenden aanwas der bevolking en welvaart der landen waarin het voornamelijk in gebruik is; ziedaar alle vragen, die antwoord behoeven. Alvorens de invloed van eene gegeven vermeerdering vanden voorraad redelijkerwijze kan worden geraamd, kunnen deze vragen, bij gebreke van stellige opgaven, niet anders worden beantwoord, dan krachtens ramingen, schier geheel gegrond op de beperkte kennis van eenige personen. En het is ongeveer hetzelfde ten aanzien des zilver; met het onderscheid slechts dat het zilver vijftien of zestien maal zoo zwaar en omvangrijk zijnde, in verhouding tot zijne waarde, zijne verplaatsingen, en gevolglijk zijne hoeveelheid in iedere plaats, naar meer te vertrouwen opgaven kunnen worden gegist. Vervolgens blijft nog de vraag ten opzichte van de betrekkelijke kosten van productie. De Amerikaansche kooplieden die goederen naar Californië verzonden, verklaren, dat het

van daar gekomen goud niet toereikend is om ze te betalen. Het schijnt dat er eene toenemende balans tegen den nieuwen staat is. Zoo in het groot voorgesteld, levert het vraagstuk de conclusie, dat de voorraad, door de ingezetenen als een ligchaam, vereischt, meer kost dan het goud, 't welk zij leveren waard is. De Franschen beschouwen het vraagstuk in zijne bijzonderheden. Zij merken aan, dat een arbeider in Californië, die, in plaats van voor henzelfen goud te zoeken, het doen wil in de dienst van anderen, daarvoor gemakkelijk twaalf dollars daags kan bedingen. Dit stellen zij dan als den gemiddelden prijs van een' dag werkens in het nieuwe land, en nemen het als uitgemakt aan, dat de arbeid aldaar productiver is dan te New-York, evenveel als er verschil bestaat tusschen twaalf dollars en den gewonen prijs van eenen dag werkens in de genoemde stad. Weinig acht wordt er daarbij geslagen op de bijkomende omstandigheden van Californischen arbeid. Bij de delvingen, behoort tot dien arbeid de kans zoo ruimschoots, dat zij er het karakter van hazardspel aan geeft. En hetzelfde karakter heerscht in al den arbeid des lands, omdat alles wat niet bij de delvingen is, dienstbaar is aan wat er zich bevindt; en allen die zich van het goud zoeken onthouden, voor die opoffering moeten worden betaald; en zulks op eene schaal, veeleer berekend naar de *gehoopte*, dan naar de werkelijke winsten dier bezigheid. Met andere woorden, de goudzoekers overhandigen vermoedelijk aan hunne buren verreweg het grootste deel van wat zij winnen, naar eene overdrevene raming van de voordeelen hunner eigene bezigheid; en deze overdrevene raming is blijkbaar geep juiste maatstaf voor de wezenlijke voordeeligheid van den arbeid, hetzij in het land, over het algemeen, hetzij bij de goud delving in het bijzonder. Indien, van den anderen kant, het gevonden goud niet voldoende is om de gansche massa dergenen, die thans bij deszelfs delving is betrokken, te betalen — alhoewel deze de room van den voorraad afscheppen, en zich allerlei soort van ontbering getroosten, ja groot gevaar van gezondheid en zelfs van leven loopen, — zoo mag men redelijkerwijze betwijfelen, of de kosten der goudproductie eene groote vermindering hebben ondergaan. En neemt men ook al eene vermindering van die kosten aan, zoo moet deze blijkbaar de strekking hebben om andere voorraads-bronnen te doen ophouden, door hare bewerking niet langer winstgevend te maken. Daar wijders het goud, onafhankelijk van zijn gebruik als geld, algemeen gevraagd is, zoo moet zeker iedere prijsvermindering deszelfs consumtie vermeerderen, en dat in vormen waarin het spoediger vernietiging ondergaat, dan in dien van munt. In Amerika geraakt thans de gouden munt in gebruik; en de vraag daarnaar zal er, in de 20 navolgende jaren, vermoedelijk grooter zijn, dan gedurende diezelfde tijdruimte het geval zou wezen in Frankrijk, wierd er de bedoelde maatregel niet genomen. Wordt die maatregel genomen, zoo zal hij, al

ware het slechts door zijnen indruk op de publieke opinie, strekken om den koers van het goud te drukken, en zou alzoo kunnen bijdragen tot de verwezenlijking der vrees, ten gevolge waarvan hij genomen wordt. Ook zal er, bijaldien het Fransche goud gedemonetiseerd wordt, een nieuwe voorraad van dat metaal op de algemeene markt worden geworpen en dit hetzelfde uitwerksel hebben. Als een maatregel van staatshuishouding moge de maatregel voorzigtig wezen; maar daargelaten zijne afwijking van sommige voordeelen, die anders aan het Fransche volk in den natuurlijken loop van zaken te beurt vallen mochten, moeten wij denzelven, voor zoo ver wij thans de vraag kunnen beoordeelen, voorbarig achten, evenzeer als wij dit het geval achteten, bij de demonetisatie van het Nederlandsche gouden geld.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 23 dec. De bondsvergadering hield gisteren eene zitting, waarin, naar men verneemt, beraadslaagd is over de op de Olmutzer overeenkomst en de Dresdensche vrije conferentie betrekkelijke vraagpunten. Eene beraadslaging over deze onderwerpen had vroeger niet kunnen plaats hebben, dewijl de gezanten, alvorens de noodige instructiën van de zijde hunner respectieve regeringen moesten afwachten. Dat vóór den aanvang der vrije conferentie te Dresden over verscheidene vraagpunten zal moeten beslist worden, valt niet te betwijfelen. De termijn voor de opening dezer conferentie is derhalve voorloopig op nieuw uitgesteld, namelijk tot 30 december; doch ook deze tijdsbepaling is niet definitief; zij is, naar men verneemt, alleenlijk vastgesteld in het vooruitzicht, dat binnen dien tijd eene overeenstemming nopens de vraagpunten zal hebben plaats gehad.

De bondsvergadering heeft, op voordragt van de Keurhessische regering, besloten, dat de in dat land aanwezige bonds-troepen zich in dezelfde verhouding zullen terugtrekken als de Pruisische, en wel tot op het getal, hetwelk de bonds-executie-troepen vóór het binnenrukken der Pruisen telden, namelijk van 5000 man.

Weenen, 30 dec. Men meent dat de prins von Schwarzenberg den 15den naar Dresden zal vertrekken, om aldaar gemeenschappelijk met den heer von Manteuffel de vrije conferentie te openen.

Weenen, 31 dec. De Wiener Ztg. van heden bevat in haar officieel gedeelte het volgende: »Vermits door eene met de Pruisische regering getroffene overeenkomst de beweegredenen zijn weggenomen, welke tot het nemen van uitgebreide militaire maatregelen hadden aanleiding gegeven, heeft de Keizer bevolen, dat de landweer en vierde bataljons op hunnen vorigen stand zullen worden teruggebracht, zijnde 60 man per compagnie. Tevens is bevolen, dat de gezamenlijke tweede bataljons en het aan de grenzen staande armee-korps op hunne vorige standplaats, in het binnengedeelte des rijk, zullen worden teruggetrokken. Daar echter in het aanstaande voorjaar toch de gewone recruterings moet plaats vinden, zal de in de vorige maand uitgegrevene en thans bijna voleindigde ligting voortgang hebben, met dien verstande echter, dat de recruten slechts in zoodanig aantal zullen worden opgeroepen als noodig is om de plaatsen van de uitgetreden aan te vullen.»

Ten gevolge van deze besluiten wordt overmorgen het eerste bataljon van de uit Bohemen terugtrekkende troepen hier verwacht. In het geheel hebben voorloopig 40 bataljons bevel tot den terugtocht ontvangen. De ontslagene manschappen zullen dadelijk uit Bohemen naar hunne haardsteden terugkeeren.

Volgens eene telegrafische dépêche uit Zara van 8 dezer, was de opstand in Herzegowina geheel gedempt; de beslissende slag had bij Sava plaats. Zes honderd insurgenten werden gevangen genomen; men telt van beide zijden 1200 dooden. Overal wordt de overwinning van den Seraskier Omer-pacha gevierd; te Lione met 25 kanonschoten. Slechts Mostar blijft nog te bestrijden over.

BELGIE.

Brussel, 24 dec. De beweging, te Parijs veroorzaakt door het rapport van den heer de Montalembert is reeds weder bedaard en zoo wel in de Wetgevende Vergadering als bij het publiek, heerscht in de politiek dezelfde stilte, als waaruit zij door dat rapport voort een oogenblik was opgewekt.

In de Wetgevende Vergadering hebben evenwel belangrijke discussiën plaats gehad waaraan echter de politiek vreemd was. Het gold nog het voorstel van den heer de Saint Priest tegen de woeker. De heer Odilon Barrot heeft voltooid wat den vori-

gen dag door den heer Léon Faucher zoo schoon was begonnen en het eerste artikel van het voorstel werd met 366 tegen 293 stemmen verworpen. De heer Saint Priest en de commissie die zijn voorstel ondersteunde, hebben zich echter niet voor geslagen gehouden. Het aldus onthoofde voorstel is aan de commissie op haar verzoek terug gezonden, om te zien of zij een nieuw ontwerp kan zamenstellen.

Het voorstel van den heer Victor Lefranc, betreffende de herziening der kieswet van 31 mei, zal waarschijnlijk het eerste onderwerp zijn, dat aanleiding zal geven tot levendige staatkundige debatten; de voorstanders van dit voorstel verminderen echter van dag tot dag en er bestaat zelfs geen kans meer dat hetzelfde eene belangrijke meerderheid voor zich zal hebben.

Men spreekt veel van de nieuwe vereeniging van vertegenwoordigers, tot stand gebracht onder de leiding van den graaf Molé, maar de tegenstrijdigste geruchten nopens hare strekking, zijn in omloop. Men verzekert algemeen dat zij alleziens gunstig gestemd is voor de verlenging van het gezag van den President, en echter wordt zij hevig aangevallen door de Patrie van gisteren avond, en de Pouvoir van voor twee dagen, die haar voorstellen als gevormd in eenen geest van stelselmatige oppositie tegen de vernieuwing van het gezag van den tegenwoordigen President. Dit beweren komt ons onaannemelijk voor, als men den persoon in aanmerking neemt onder wiens bescherming die vereeniging tot stand is gekomen. Graaf Molé, wel verre van beschouwd te worden als stelselmatig vijandig gezind jegens den heer Lodewijk Napoleon wordt daarentegen, en niet zonder grond, gehouden voor iemand die op dit oogenblik zijne zaak is toegedaan.

Sedert den 10den december bevat de Moniteur dagelijks eene lijst van benoemingen en bevorderingen in de orde van het Legioen van Eer. Binnen vier dagen hebben die een getal van 500 à 600 bereikt. Naar het schijnt brengt die mildheid, eenen zeer slechten indruk te weeg, en geeft zij aanleiding tot velerlei gispingen.

Uit Italië is geen belangrijk nieuws te melden.

ITALIE.

Turijn, 8 dec. Heden ochtend ontving ik van eenen goed onderrigten persoon, directe berigten uit Rome. Ziehier in weinige woorden wat men nog schrijft onder dagteekening van 4 december:

»De Oostenrijkers zullen hunne positiën in de Legatiën, die zij aanvankelijk verlaten hadden, wederom innemen; dit werd verwacht, ik zoude bijna zeggen gezocht, door de bevolking van dat ongelukkig land, waar de rooverijen paal noch perk kennen. Te Rome zal men diegene als heilighen veroordeelen, die in de laatste omwenteling de rijtuigen der kardinalen verbrandden of aan stukken sloegen.

»Men heeft eene belasting uitgeschreven op de neringen en bedrijven, maar men durft haar niet in werking te brengen, want de verschillende klassen waarop de belasting drukt, schijnen niet gezind zich nog zwaarder telaten belasten dan nu reeds geschiedt; waarschijnlijk zal men dus hieromtrent veranderingen in de wet brengen. Men zegt steeds dat er wijzigingen zullen gebracht worden in het ministerie, en dat de kardinaal Fornari den kardinaal Antonelli zal vervangen. Er moeten heftige oneenigheden zijn uitgebarsten tusschen den generaal Géméau en mgr. Savelli, minister van binnenlandsche zaken ter oorzaak van de eenigzins lastige suprematie die de Franschen willen blijven behouden in de plaatselijke politie; bij gevolg zoude het hof van Rome verplicht zijn een kleinen stap naar de populariteit te doen, door mgr. Amici tot plaatsvervanger van den heer Savelli te benoemen.

»Daarenboven wordt mij het volgende wonderlijke bericht, als zeer waarschijnlijk zijnde, medegedeeld: Men zoude aan graaf de Montalembert den last hebben opgedragen eenige pogingen in het werk te stellen en stappen te doen, ten einde in de Wetgevende Vergadering en onder de dagbladschrijvers, getrouwe aanhangers voor de clericale partij bijeen te verzamelen. Overigens verkeert de staat der finantiën in de Romeinsche staten in eenen veel ongelukkiger toestand dan die van Toskane, en binnen weinige tijds zal men genoodzaakt zijn de toevlugt te nemen tot eene gedwongene leening, ten einde eene crisis te voorkomen, of te verschuiven.

»Z. H. Pius IX heeft sinds eenigen tijd de gewoonte aangenomen om zonder gendarmen en andere voorzorg-maatregelen, die vrees verraden, uit te gaan; de partij de geestelijkheid ziet dit zeer ongaarne; daar zij veel liever Pius IX zoude willen doen gelooven, dat zijn leven aanhoudend in gevaar verkeert en dat er om te regeren geen ander middel bestaat dan eene krachtige en aanhoudende onderdrukking.»

SPANJE.

Madrid, 8 dec. De kamers hebben heden geene zitting gehouden.

Het schijnt, dat de heer Mon hier veel later zal aankomen, dan men verwacht had. Hij zal niet voor den 15den of 16den dezer te Madrid kunnen zijn. Alsdan zal het budget reeds aan de leden der vergadering zijn rondgedeeld.

Goed onderrigte personen willen weten, dat het budget in gewoon en buitengewoon zal verdeeld worden. Al de gewone uitgaven van den staat zullen onder de eerste rubriek begrepen worden. Onder de tweede rubriek komen voor, het gewone deficit

van het tegenwoordig jaar het crediet van 60 millioen realen voor oorlog en marine, enz. Het is waarschijnlijk, dat de regering verlof zal vragen, het deficit van 1850 op de voor het land meest voordelige wijze te dekken. De verschillende bezuinigingen bij de departementen moeten meer dan 10 millioen realen bedragen. De questie van de regeling der schuld zal verschoven worden tot op het oogenblik van de aanbidding van het definitieve ontwerp.

Binnenlandsche Berigten.

Rotterdam, 25 dec. Gisteren is aan reeders en gadoors bij circulaire bekend gemaakt, dat bij besluit van de directie der Nederlandsche Handels-Maatschappij, op order van het departement van koloniën, de retour-vrachten der voor haar op Oost-Indie varende schepen eene verlaging van f 20 hebben ondergaan, terwijl daarentegen de weleer ingestelde, voor de reederijen lastige en drukkende bepalingen, zijn vervallen, en de expertise voor het vervolg aan heeren assuradeurs is overgedragen evenwel altijd in overleg en met hare goedkeuring (A. R. G.)

Mengelwerk.

ABD-EL-KADER en de Franschen.

De eerste redevoering van den tegenwoordigen Franschen minister van Oorlog in de Wetgevende Vergadering, had betrekking tot eenen man, wiens naam aan de gansche wereld bekend is en lang zal leven in de geschiedenis; een' man, wiens roman-sche loopbaan als het ware de laatste flikkering was van den eens zoo luisterrijken glans van Arabische ridderschap; den laatsten grooten man van een grooten stam; den bekwamen veldheer, den vurigen patriot, den bewonderenswaardigen dapperen krijger, man, ABD-EL-KADER. Achtien jaren lang streed hij onverwonnen, den strijd zijns lands tegen al de machts van eene der sterkste en krijgshaftigste natien van de gansche wereld. Dikwijls tot het uiterste gebragt en schijnbaar van alle resources verstoken, verbaalde hij vaak zijne vijanden zelve door de wonderlijke wijze, waarop hij de oorlogskansen herseerde. De bevolkingen van Noord Europa, die aanvankelijk ooverschillig waren omtrent wat zij eenen voor haar onbelangrijken kamp in verre landen beschouwden, gingen eindelijk de levendige deelneming gevoelen voor het bloedig drama, waaraan één man een nieuw karakter van haristogtelijke spanning gaf. De vruchtbaarheid van zijn hart, de energie van zijn hart schenen even onuitputtelijk. Ten laatste zelfs, toen hij gevangen werd genomen, was het niet het geweld der wapenen alleen, 'twelk hem overwon. De generaal DE LAMORICIERE, zijn overwinnaar, gaf hem de plegtige belofte, dat hij, éénmaal Frankrijk, op vrije voeten zou worden gesteld, dat zich ongehinderd zou kunnen begeven naar Mohammedaansch land ook hij tot verblijfplaats zou gelieven te kiezen. Deze belofte werd bekrachtigd door den gouverneur-generaal van Algerië, de Hertog VAN AUMALE. Daarentegen beloofde de Emir van zijnen kant, dat hij nimmermeer krijg voere zou tegen Frankrijk; en, zich verlatende op de trouw van christen-krijgers en edellieden, op het woord van den aanzienlijken generaal, met wien hij onderhandelde, en van den zoon des Konings, wien de tegen hem te velde gebragte legers behoorden, gaf de Mahomedaan zich voorwaardelijk over. De brak hij zijn zwaard, en gaf zijn geliefkoosd strijdos, van welverdienden roem, ten geschenke aan den Prins, op wien hij zich ten volle verliet. Sedert had hij reden om zich verontwaardigd te gevoelen over wat hij ondervond ten aanzien van christen trouw. De belofte hem gegeven, en hem gegeven door dezulken, die in tijd van oorlog behoorlijk getrouwd waren om Frankrijk te vertegenwoordigen, de velden van Algerië, werd plegtig te niet gedaan. Sinds werd hij steeds gevangen gehouden, nauwkeurig bewaakt, terwijl twee zijner kinderen kwamen ten gevolge van eene vreemde levenswijze en een ongewoon klimaat. Hij zelf en al zijn gezin lijden eenigermate in hunne gezondheid en innig hun gemoed. En op wat grond wordt dit verdied? Dat de generaal DE LAMORICIERE regt had de belofte te geven, is onbetwistbaar, naardien alle generaals op het slagveld, de bevoegdheid hebben eenen strijtmits op eene wettige wijze, te eindigen. Daarentegen waren er bepaalde bevelen gegeven om het einde aan den oorlog te maken, en om zich van den persoon des Emirs op alle mogelijke wijze — natuurlijk van geoorloofden aard — meester te maken. Eene belofte van vrijheid was regtmatig, tenzij zelve als een verraderlijk lokaas, vol overlegde valheid wierd begrepen. Kon er twijfel bestaan omtrent de bevoegdheid van den generaal DE LAMORICIERE's bevoegdheid om zulk een voorwaarde te bewilligen — ofschoon hij zulks door zijne eigene provincie, op het slagveld, om eenen over te besluiten, overeenkomstig zijne bevelen — kan er echter geen twijfel worden gekoesterd omtrent de bevoegdheid van eenen civilen gouverneur, die zoon des Konings was. Hadden de gemagtigde militaire en civiele agenten der Fransche regering niet het regt om zulk eene belofte te geven, volgt daaruit klaarblijkelijk, dat de Fransche

ving geen regt had om voordeel uit die belofte te trekken, door hem in gevangenschap te houden, dus, zonder regt en tegen regt, gevangen genomen was. Lag er geen regt in de middelen, waarvoor men den Emir in zijne magt kreeg, zoo kan ook uit die middelen geen regt worden afgeleid om hem gevangen te houden. Was de bron bezocht, zoo kan de stroom niet rein zijn.

Gesteld dat, alvorens de verbindtenis aangegaan werd, de Fransche regering er van verwittigd geworden ware, en dan gezegd hadde, wat zij thans zegt: "Wij keuren zulk eene belofte af, en zullen er niet op voldoen," zoo zij het aan ieder man van eer geëischt, zou dit niet in wezenlijkheid hetzelfde geëischt zijn als aan te kondigen, dat dit een onopzettelijk middel zijn zou om (natuurlijk onder valsche voorwendsels) den Emir in handen te krijgen? Heer! het is duidelijk geworden dat wat de Fransche regering afkeurde, niet was het geven der belofte ten einde den kostbaren prijs te winnen, maar het breken der belofte, ten gevare van vertrouwen te moeten stellen in eenen dapperen vijand die haar niet vertrouwd. Ja, zij beschaamt zich zelfs. Zij zegt, het was eene illoyale daad, maar wij willen er vruchten van behouden, en geene restitutie doen. **Werd de LAMORICIERRE op eenigerlei wijze bestraft of blaakt wegens het overtreden zijner volmagt?** Hij verkreeg hooger en ordeteekenen. Het debat, statstelijk in de wetgevende vergadering gehouden; verspreidt een leerzaam licht op de transactie. De generaal FABRYER bepleitte de zaak van de eer des lands (betrokken bij de volvoering van zulk eene verbindtenis) in de vergadering. In antwoord daarop verdedigde de heer THOURET aan, »dat het wel te begrijpen was dat men bedingen zou houden met zulke vrijmeters als ABD-EL-KADER." Had de spreker de beschuldiging van het sarcasme, 't welk hij over Frankrijk uitte, door het alzo voor te stellen alsof al zijne vruchten achtien jaren lang gespannen gehouden waren voor eenen blooten vrijbuit, tegen wien men eindelijk had moeten te baat nemen? Doch dit is nog niets bij de bekentenissen welke de generaal SCHRAMM deed. Hij schroomde niet te zeggen, dat generaal LAMORICIERRE's belofte niet anders geweest was dan een middel om zich van den persoon des Emirs meester te maken, en hij raadde de nakoming der verbindtenis af. Om geen woord te zeggen ten opzichte der blijkbare immoraliteit dezer verbazende bekentenissen, was de minister van Oorlog niet beducht om den generaal de LAMORICIERRE zulk eene beleediging in het gezigt te werpen? Wij gaan niet zoo ver, om te zeggen, dat de politiek, om ABD-EL-KADER in vrijheidstelling te ontfangen, in ieder opzigt onverdedigbaar is; maar, zeker, de bovengemelde wijze is niet het middel om te verdedigen. De heer CHARRAS sloot het ware veld. Hij voerde aan, dat ABD-EL-KADER het verdrag van Tafna had verbroken en de Fransche krijgsgevangenen had doen ombrengen; en dat hij dien omstandigheid niet te vertrouwen was. Deze omstandigheid behoorde juist tot de competentie der civiele magt, om overweging te worden genomen, naardien ABD-EL-KADER van zijne zijde, eene verbindtenis had aangegaan, omtrent welke het noodig was te vragen of het al dan niet waarschijnlijk was dat hij dezelve zou houden. Het was ongerijmd, de aanspraken van den Emir ter zijde te willen stellen, door hem eenen vrijbuit te noemen. De wisselende kansen van zijnen dapperen en verwonderlijk lang gerekten kamp, eindelijk besloten door eene overeenkomst, waarbij men over hem zeventiende, niet door eenen slag waarin hij hopeloos werd verslagen, verheffen hem, minder luid nog boven de categorie van vrijmeters, dan zulks geschiedde door de getuigenis van een maatregel, dien de Fransche regering dadelijk na zijne gevangenneming nam. Zoodra had men ABD-EL-KADER niet in zijne magt, of er werden 30,000 Fransche soldaten uit Algerië teruggeroepen. Dus werd die vrijbuit der woestijn op 30,000 soldaten vrucht aangeslagen. En meer nog, de kolonie was veilig sinds hunnen aftogt, terwijl alles in hachelijkheid verkeerde terwijl zij er zich bevonden. De reden daarvan was eenvoudig, dat, ofschoon de soldaten te velde waren, de groote Emir er ook was.

Brieven uit Californië.

(Aan den Redacteur van het Journal des Débats.)

I.

Agua-Frio (Opper-Californië) 16 Mei 1850.

Mijnheer! Ik schrijf u van de oevers der Agua-Frio, op de eerste helling van dien bergketen, welke men de Sierra Nevada noemt, die tot in den laatsten tijd ter naauwernood bekend was en heden ten dage zoo beroemd is om den ontzaggen rijkdom van allerlei metalen, dien zij bevat. Omstreeks het midden der maand februarij van San Francisco vertrokken, was ik reeds ver weg toen mijn laatste brief, de dagteekening van zijn vertrek dragende, in zee ging. Het ongeduldig verlangen om eindelijk het land van de nieuwe en zoo vreemde wereld, die in de nieuwe wereld zelf gesticht wordt, te kennen, had mij vooruit doen reizen, en met drie stoutmoedige reizesellen, vertrok ik op eenen heerlijken dag, den elfden dag nadat de reizen had opgehouden, zonder gids, geloovende dat de wegen begaanbaar zouden zijn, ten minste veronachtstellende, dat er wegen zouden bestaan en vooral op rekenende dat de regentijd voorbij was. Niets

van dat alles was echter waar, en onze vermetelheid was oorzaak, dat wij op het einde van onze reis, harde beproevingen moesten doorstaan. En toch, zoo de oude weg die in het bewoonde gedeelte aanwezig is, en dien de Californiërs nog heden den koninklijken weg heeten (*el camino real*), niet, om zoo te spreken, over het grootste gedeelte, onbruikbaar was geweest en zonder de sneeuw die, toen wij de Sierra Nevada naderden, in groote hoeveelheden viel, zouden wij eene voortreffelijke reis hebben gemaakt. De verwonderlijke zachtheid van klimaat in het midden van den winter, de rijkdom eener maagdelijke natuur, die in pracht en vruchtbaarheid toenam hoe verder wij ons van San Francisco verwijderden, stelden ons dikwijls schadeloos voor onze moeite en maakte onzen togt menigmaal alleraangenamst.

In mijnen vorigen brief heb ik het u gezegd, dat de streek waarin San Francisco gelegen is, en het schiereiland aan de zuidzijde, dat de haven van de zee scheidt, onvruchtbaar zijn. Zoo de natuur aldaar niet geheel dood is, dan is zij er toch ook niet vruchtbaar; dit gedeelte bestaat bijna geheel en al uit fijn zand, vrij wel overeenkomende met rivierzand, waaruit men de gevolgtrekking kan afleiden, dat de Oceaan, toen zijne wateren daalden, deze haven vormde, die op de wereld hare wedergade niet heeft. Om hare groote uitgestrektheid, is zij door de Amerikanen in drie deelen geplijst; aan het noordelijk gedeelte, dat het water onvangt uit de monden van den San Joaquin en Sacramento, gaven zij den naam van Suisun, en dien van Pueblo aan de middenste baai. De derde, die de eigenlijke haven daarstelt, heeft haren oorspronkelijken naam behouden en zal langen tijd den naam van San Francisco dragen. Wij mbeesten die baai langs gaan, voor dat wij in het binnenland konden doordringen. Na eenen marsch van vier dagen, bereikten wij de zuidelijke grens daarvan, aan welker oever de pueblo San José gelegen is. San José is eensklaps, van een nederig en arm pueblo als het was, de hoofdstad van Boven-Californië geworden. Daar vereenigen zich de afgevaardigden van den nieuwen Staat der Unie en regelen zij zijne toekomst. Overigens schijnt het, dat de Amerikaansche sommititeiten spottend San José tot de zetel der regering hebben gekozen. Even als in bijna alle steden die in Californië gesticht worden, heeft alles daar nog een armzalig aanzien. San José bestaat uit twee straten, waarvan de eene bovenmate breed is. Gedurende den winter was die stad voor het minst even slijkerig als San Francisco. In het algemeen zijn de woningen van linnen of van planken, gespijkerd op in den grond geslagenen palen; ook ziet men er geïmproviseerde tenten, gemaakt van beddelakens of dekens, somtijds zelfs van lappen linnen. De hoogte van het werkloos, die nog bestond toen wij ons aldaar bevonden en de hooge prijs der grondstoffen, zijn oorzaak van dit armzalig aanzien, dat, naar ik hoop, niets lang meer zal duren. San José wordt bijna uitsluitend bewoond door Mexicanen of door menschen van Spaansche afkomst; dit is een gevolg van de bijzondere gezondheid van hare omstreken. Het kan overigens niet missen of die jeugdigste stad zal eene schoone toekomst hebben, die zij bovenal verschuldigd zal zijn aan de vruchtbaarheid der naburige gronden. Met een waar genoegen heb ik opgemerkt, dat men het land niet meer zoo braak liet liggen; eenige nieuw aangekomenen houden zich bezig met den landbouw. Zij kunnen dan ook voorzeker niets beter doen, want de ware rijkdom des lands is veeleer gelegen in zijnen grond dan in zijne mijnen; de mijnen zullen uitgeput worden, terwijl de grond van jaar tot jaar het honderdvoudige zal teruggeven aan den demgene die hem zal hebben bebouwd.

Te San José moesten wij eene kens doen tussehen den weg die naar Sacramento leidt in de noordelijke rigting, of voortgaan door de onlangs ontdekte *placers* van het zuiden en die van Monterey eenige dagen volgen, daarna de helling van den berg aan de Californische zijde langs trekken, de ontzaggen uitgestrekte vallei van den Pulares door, den San Joaquin opvaren en overtrekken, en vervolgens verder onze reis voortzetten in de Sierra Nevada, ons doel, het middenpunt der mijnen.

Wij besloten tot het laatste en begaven ons regtuit naar het uiteinde der *placers* daar wij ze alsdan weder konden beklimmen bij ons bezoek daarvan. De wonderbare verhalen die men te San Francisco deed, aangaande de nieuwe mijnen van het zuiden des lands, waren daarenboven eene voldoende drangreden. Ook deed het mij genoegen dat ik nu zelf zoude kunnen zien en beoordeelen wat er in die nieuwe streken voorviel, om u daarvan eene getrouwe mededeeling te doen, opdat men in Frankrijk de waarheid omtrent Californië verneme; want ik twijfel er aan, of men die thans nog wel kent, als ik afga op de Amerikaansche bladen, welke wij ontvangen en die met zulke valsche en overdrevene berichten zijn opgevuld, dat men er zijne schouders over moet ophalen. Te San Francisco zelf kent men den waren toestand der mijnen niet en daarom nog des te minder in Europa, waar men geene middelen bezit om met de waarheid bekend te worden. Gij kunt haar thans vernemen van iemand die geheel belangeloos is.

Wij volgden dan gedurende eenige dagen den weg van Monterey, die niet ver af is van de kust welks aanhoudende schoonheid wij bewonderden. Aldaar

vindt men geene wouden, geene bosschen, maar eenen tuin of liever een uitgestrekt park, met talloze kuddeden buffels, die rustig weiden in het hooge gras der heerlijke streken. Voor de ontdekking der mijnen was de Rancho Pacheco de grens van het bewoonde land. Daar voorzagen wij ons van nieuwen proviand en beklommen wij de bergen van Californië. Wegen bestonden er niet, en wij wandelden gedurende twee dagen op goed geluk voort, honderdemaal de beken doorwadende, die aldaar door de bergkloven heen kronkelen. De grond is bedekt met hertshoornen die door den tijd wit zijn geworden. Men treft daar evenmin wouden aan, maar alleen eenige hoog opgaande boomen, die digt genoeg bij elkander staan, om aan die streken het aanzien te geven van een park, waarvan men zoude kunnen gelooven dat het zorgvuldig door menschenhanden werd onderhouden. De grond is, in plaats van met gras, met een groot aantal veelkleurige bloemen bedekt. Hoewel het landschap schoon is, staat het toch achter bij de streken der Sierra Nevada, waarover ik u straks zal onderhouden. (Vervolg hierna.)

Ingezonden Stukken.

De redactie der *Arnhemse Courant* zal de genees- en heilkundigen dezer stad zeer verplichten, indien zij nevensgaande verklaring in het eerstvolgende nummer wil opnemen.

De ondergeteekenden hebben met de grootste verwondering in eene advertentie, voorkomende in de *Arnhemse Courant* van vrijdag, 13 december j.l., vermeld gezien, dat eene zekere Essence voor oogen, waarvan het depôt bij den heer L. S. COMPEN JR. alhier gevestigd is, door verscheidene geneesheeren dezer stad met voordeel zou beproefd zijn. Aangezien zij het gevaarlijk achten de verspreiding van zoogenaamde geheime, meestal voor de gezondheid schadelijke, geneesmiddelen te bevorderen, rekenen zij zich verplicht, ter voorkoming van misleiding, te verklaren, dat dit bericht geheel bezijden de waarheid is.

De genees- en heilkundigen dezer stad.

- J. K. VAN DEN BRONK.
- C. ENGELHART.
- H. W. EVERTS.
- G. J. GREIJ.
- J. J. HOMONT.
- C. M. V. D. LINDEN.
- P. C. CANTER DE MUNK.
- S. J. A. VAN NIEVELT.
- W. OTTE.
- H. PEPFENHAUSER.
- J. POST.
- S. P. SCHELTMA.
- F. STOKHUIJZEN.
- F. W. A. VERMEER.
- J. H. WERNER.
- H. H. WILLEMS.
- J. J. WOLTERSON.

Arnhem, 15 december 1850.

PROGRAMMA der tiende tentoonstelling van het genootschap voor Tuin- en Landbouw, Dordrechtse Flora, te Dordrecht.

Toegankelijk op zaterdag, zondag en maandag 22, 23 en 24 maart 1851.

Art. 1. Alle voortbrengselen, werktuigen, enz., van en voor Tuin- en Landbouw, kunnen door de leden van het genootschap ter tentoonstelling worden ingezonden.

Art. 2. Ter gelegenheid dezer tentoonstelling worden van wege het genootschap en door eenige leden prijzen uitgelooft, waarnaar alle leden kunnen mededingen volgens onderstaande bepalingen, en welke toegekend zullen worden door eene commissie, daartoe door het bestuur nit te noodigen.

Art. 3. De inlevering der voorwerpen aan het lokaal der tentoonstelling moet plaats hebben op woensdag 19 maart, tot des avonds zeven ure.

De terugname daarvan moet geschieden op dingsdag 25 maart, tussehen des morgens zes en des namiddags twaalf ure.

De voorwerpen zullen aan het lokaal der tentoonstelling door het bestuur in ontvang genomen en weder afgeleverd worden.

Alle kosten van vervoer tot en van het lokaal, zijn ten laste van den inzender.

Art. 4. Het bestuur stelt zich verantwoordelijk voor vermissing of verwarring alleen van die voorwerpen, welke voorzien zijn van een aan heilsof bij de inlevering kenbaar gemaakt merk, waaruit echter door anderen de inzender niet kan herkend worden.

Art. 5. De leden die voorwerpen wenschen ten toon te stellen, zullen daarvan voor of op dingsdag 18 maart duidelijke naamlijsten vrachtwijzen toezenden aan den secretaris.

Art. 6. Bij de namen der voorwerpen, die men naar eenen prijs verlangt te laten mededingen, moet zulks duidelijk worden omschreven.

Art. 7. De inzender van voorwerpen, die door een ander vervaardigd, gekweekt of verzorgd zijn, kan voor dezen, bij bekrooning, een getuigschrift van bekwaamheid en trouw aanvragen bij het bestuur.

Art. 8. Indien aan het bestuur moét blijken, dat een bekroonde door bedriegelijke verklaringen, of wat het zij, het bestuur of de commissie van be-

oordeelings heeft misleid, zal de hem toegewezen prijs niet worden afgegeven.
Art. 9. Opengestelde mededingingen en daarop uitgeloopte prijzen. (1)

I. TUINBOUW.

A. Groenten, wortelgewassen, vruchten, enz.
(Van no. 1 tot no. 4 wordt bij iedere partij verlangd eene verklaring, dat de ter mededinging ingezonden voorwerpen voor rekening van den inzender, en door of onder toezigt van hem of van zijnen tuinier zijn gekweekt.)
Alle wortelgewassen en afgesneden groenten en vruchten zullen in geschikte schalen of mandjes moeten ingeleverd worden.)

No. 1. Verzameling vervoegde en overgehouden groenten en vruchten G. M., Z. V. M., gegeven door het lid mr. J. E. B. L. Maritz, Z. M., gegeven door het lid P. van Wageningen, en B. M.

(De commissie van beoordeeling zal hoofdzakelijk te letten hebben op voortreffelijkheid van teelt en verzorging, veelvuldige verscheidenheid, fijnheid van soorten en volkomen wasdom. De vervoegde vruchten kunnen aan de plant geleverd worden.)

No. 2. Aardbesoorten, vooral voor vervoeging geschikt; van iedere soort minstens 2 planten met rijpe vruchten Z. M., gegeven door het lid J. Staats Friesendorp.

No. 3. Wijngaard in pot gekweekt, met gezette vruchten Z. M., gegeven door het lid J. Schouten jr. (De graad van wasdom der vrucht zal in aanmerking komen.)

No. 4. Tros rijpe vervoegde druiven Z. M., gegeven door het lid mr. J. E. B. L. Maritz.

B. Bloem- en siergewassen.

VOOR HANDELDRIJVENDE KWEEKERS.

No. 5. Verzameling van 30 verschillende bloeiende en onbloeiende gewassen G. M., gegeven door Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden; Z. V. M. en f. 20, Z. M. en f. 15, en Z. M., gegeven door het lid P. van der Elst.

(De beoordeeling zullen te letten hebben op schoone kweeking, groote en waarde van exemplaren, bloemrijkheid of zeldzaamheid.)

Camelia's, rhododendrons, erica's, correa's en zoodanige worden ook in deze verzameling toegelaten, doch van ieder niet meer dan hoogstens 7 goed uiteenlopende verscheidenheden.)

No. 6. Verzameling van camellia japonica; 15 stuks, uitmuntende door verscheidenheid, grootte van exemplaren, bloemrijkheid en schoone kweeking Z. V. M., gegeven door Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden; Z. M., gegeven door het lid mr. P. Blussé van Oud-Abbas, en B. M.

No. 7. Verzameling van rhododendrum arboreum; 15 stuks, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door het lid J. Schouten, Jr. en Z. M., gegeven door het lid B. van der Elst van Bleskensgraaf.

No. 8. Verzameling van Azalea indica; 15 stuks, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door het lid J. C. Jantson van Erffrenten van Capelle, en Z. M., gegeven door het lid mr. P. Blussé van Oud-Abbas.

No. 9. Verzameling van Begonia, bloeiende en onbloeiende, uitmuntende als boven, Z. M. gegeven door het lid, G. J. H. de Roo.

No. 10. Verzameling van erica en epacris, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door een lid en Z. M., gegeven door het lid de Wed. van den Brandeler, geb. Friesendorp.

No. 11. Verzameling van Cineraria, uitmuntende als boven, Z. M. gegeven door een lid.

No. 12. Verzameling bloeiende en onbloeiende Nieuw-Hollandsche gewassen, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door een lid, en Z. M., gegeven door het lid O. B. de Kat.

No. 13. Verzameling van 25 groenblijvende heesters voor den vollen grond, uitmuntende door grootte van exemplaren en schakering van bladkleuren, Z. V. M., gegeven door het lid O. B. de Kat, en Z. M. gegeven door het lid mr. P. Blussé van Oud-Abbas.

(Gewassen, waarvan het slechts twijfelachtig is of zij hier te lande den winter kunnen doorstaan in de open lucht zonder bedekking, zullen door de commissie van beoordeeling niet in aanmerking mogen genomen worden.)

No. 14. Verzameling vellengronds gewassen in bloei, (heesters, vaste planten, bolgewassen, enz.) vervoegd en niet vervoegd, uitmuntende door verscheidenheid, keur van soorten en goede behandeling, Z. V. M., gegeven door het lid G. F. baron Thoe Schwartzenberg, en Hohenlundsberg, en Z. M., gegeven door het lid mej. E. J. Schouten.

(De bepalingen van het vorige nummer zijn hier ook van toepassing.)

B. Bloem- en siergewassen van hunne tuiniers en hortulani.

No. 15. Verzameling van 20 bloeiende en onbloeiende gewassen, waarvan de waarde daarvan in geld bekomen, zal niet minder dan 50 gulden medaille (G. M.) f 50, de zilveren medaille (Z. V. M.) f 7, de zilveren (Z. M.) f 5 en de bronzen medaille (B. M.) f 2. Hiervan moeten op de naamlijsten der voorwerpen reeds melding worden gemaakt.

De prijs der oorkund is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 10, van meer dan vijf regels f 15, behalve 35 cents regelrecht voor elke plaatsing.

jende gewassen, G. M., gegeven door Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden; Z. V. M., Z. M., gegeven door het lid Jhr. D. R. Gevers Beynoot, en B. M.

(De bepalingen van no. 5 zijn hier ook van toepassing.)

No. 16. Verzameling van Camellia Japonica; 10 stuks, uitmuntende door verscheidenheid, grootte van exemplaren, bloemrijkheid en schoone kweeking, Z. V. M., gegeven door Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, en Z. M., gegeven door het lid mevr. de Wed. van den Brandeler, geb. Friesendorp.

No. 17. Verzameling van rhododendrum arboreum; 10 stuks, uitmuntende als boven, Z. V. M. gegeven door het lid G. J. H. de Roo, en Z. M., gegeven door het lid J. Staats Friesendorp.

No. 18. Verzameling van azalea indica, 10 stuks, uitmuntende als boven, Z. V. M. en Z. M., gegeven door een lid.

No. 19. Verzameling van begonia, bloeiende en onbloeiende, uitmuntende als boven, Z. M., gegeven door Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden.

No. 20. Verzameling van erica en epacris, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door het lid G. J. L. Maritz van Craijnesteyn, en Z. M. gegeven door het lid H. Maasdam.

No. 21. Verzameling bloeiende en onbloeiende Nieuw-Hollandsche gewassen, uitmuntende als boven Z. V. M., gegeven door het lid H. F. Maritz, en Z. M. gegeven door Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden.

No. 22. Verzameling bloeiende rozen, uitmuntende als boven, Z. M. gegeven door het lid mej. E. J. Schouten.

II. LANDBOUW.

No. 23. Voortbrengselen, werktuigen, enz. van of voor landbouw, 3 Z. M. en 3 B. M.

III. KUNSTVOORTBRENGSELEN.

No. 24. Als tuinsieraden, vazen, potten, kunstmatige bloemen en vruchten, kruid-, land- of tuinbouwkundige boek- of plaatwerken, enz., 2 Z. M. en 2 B. M.

Vastgesteld op de vergadering van het bestuur. Dordrecht, 5 september 1850.

Mr. J. E. B. L. MARITZ, voorzitter.

J. SCHOUTEN JR., secretaris.

O. B. DE KAT.

G. J. H. DE ROO.

POLITIE.

Tusschen 6 en 7 dezer, is op de rivier de Rijn vermist, eene nieuwe groote vlieger, versch geteerd met blaauwe banken, lang 21 Rijnl. voeten, breed voor in den bodem 36 duim, heeft 16 paar krommers, terwijl het overboord van achteren op het tweede paar krommers is gelegd, zijnde het bovenste boord ½ duim dik.

Te Elst tusschen 11 en 12 dezer door middel van braak ontvreemd: een zilveren zakhorologie, Engelsch werk, met poreleinen plaat en koperen kast, met koperen ketting van twee strengen.

Binnen deze stad bevindt zich, eene knappe ranke meid, met cornet op het hoofd en omslagdoek om, die op naam van vele personen goederen in de winkels haalt; alles is hare gading; tot heden is dezelfde nog niet uitgevonden kunnen worden.

Advertentiën.

In het Logement het Wapen van Gelderland te Vorden, zullen, ten overstaan van den Notaris J. J. de RAADT, op Maandag den 30sten December 1850, des voormiddags om 9 ure, publiek worden verkocht:

74 Perceelen (ruim 400 stuks) zware EIKEN BOOMEN, waaronder geschikt tot MOLENASSEN en verder geschikt tot SCHEEPS- en ander TIMMERHOUT, PALEN en BALKEN; voorts 2 perceelen IJPEN- (8 stuks) en 5 perceelen BEUKEN-BOOMEN; staande alles onder het buitengoed het Kiefskamp 1 uur van het dorp Vorden.

13 Perceelen EIKENBOOMEN, staande onder den huize Onstein; 3 perceelen dito, staande op het erve Groot Brandenburg in de Wiersse; en 2 Perceelen dito, staande in de weide van het erve Jebbink bij het Hum; — alles onder de Gemeente Vorden, en geschikt tot BERGROEDEN en alle soort van TIMMERHOUT.

Voorts zullen verkocht worden 44 perceelen extra lange DENNENBOOMEN staande onder den huize den Bramel, gemeente Vorden, zeer geschikt tot PLAN-KEN, BALKEN, SPARREN en ander TIMMERHOUT.

Op Maandag den 23sten December 1850, des morgens te 10 ure, zullen te Oosterbeek in 'de Ploeg', door den Deurwaarder L. LAMMERS, worden verkocht:

10 perceelen DENNEN DUNSEL;
9 perceelen Zware DENNEN, en
3 perceelen BERKEN HAKHOUT,
gelegen te Papendal, op Reijerskamp, onder Arnhem.

5 perceelen DENNEN;
7 perceelen BEUKEN SNOEHOUT;
6 perceelen EIKEN RIJSHOUT, en
3 perceelen differente soorten van HAKHOUT, gelegen in de bosschen den Bilderberg, onder Oosterbeek.

11 perceelen Zwaar AKKERMAALSHOUT;
7 perceelen DENNEN;
4 perceelen TAKKEBOSSCHEN, en
1 perceel ELZEN.

gelegen op het Landgoed Dreijen, onder Oosterbeek, alsmede

2 perceelen AKKERMAALSHOUT en
2 perceelen BERKEN HAKHOUT, gelegen te Papendal, bij de Herberg; voorts nog:

5 perceelen Extra Zware DENNENBOOMEN, en
3 perceelen EIKEN AKKERMAALSHOUT.

Gelegen op Landgoed den Brink, onder Arnhem. Aanwijzing geschiedt op elk der plaatsen voormeld.

Op Woensdag en Donderdag den 18den en 19den December 1850, des namiddags te 5 ure, zal te Arnhem, ten huize van den Boekhandelaar NIJHOFF verkocht worden: eene uitgezochte VERZAMELING, meest smaakvol en keurig gebonden

BOEKEN,
waaronder voorkomen v. D. PALM, Leerredenen, BUFFON, Oeuvres; RÜSEL, Nat. Hist. der Insecten; VAN WIJX, Aardr. Woordenboek en Supplem.; MERMAN, de Aarde; DE SEGUR, Hist. Universelle; STUART, Rom. Historie; Dict. Biographique; Revue des Contemporains; THIERS, Hist. de la Revolution, illustrée, alles compleet; beste uitgave der Werken van VOLTAIRE, CHATEAUBRIAND, GOETHE en SCHILLER, en andere meest beroemde Hedendaagsche Schrijvers; voorts PLATEN en PLAATWERKEN; — alles nagelaten door wijlen den WelEd. Geest. Heer P. F. T. MOSSEL.

Burgerlijke stand.

ZUTPHEN:

Van 5 tot en met 12 december.

Gehuwd: G. IJssink, 26 j., met L. Hemink, 22 j.
Bevallen: W. A. v. Hoytema, geb. Klein, D. H. te Loo, geb. Klein Egeling, Z. — G. Rieboers, D. — H. Siebers, geb. Hasselman, Z. — J. Vlakwinkel, Z. — J. Offenberg, geb. Schenk, Z. — Bronsink, geb. Jacobs, Z. — J. Arensharst, geb. Kroon, D. — A. Peters, geb. v. Duivenbode, Z. — J. v. Zeven, geb. Wensink, D. — L. Brink, geb. Kranenburg, D. — J. M. Broekhuis, geb. Terink, D.
Overleden: J. C. Seule, 77 j. — A. van Mourwed, van L. Bruss, ruim 93 j. — H. Coops, huisv. van P. Stransbach, 73 j. — T. B. Scholten, 71 j. — E. Schutten, wed. van Eijkelhof, 77 j. — H. F. Knoll, 16 j.

APeldoorn:

Van 6 tot en met 13 december.

Gehuwd: Geene.
Bevallen: B. T. v. Vooris, geb. v. d. Hoorn, Z. — H. Bossenbroek, geb. Keijs, Z. — H. Beekman, geb. v. d. Veen, D. — J. Meijerink, D.
Overleden: J. J. W. v. Loenen, 41 j.

Marktprijzen.

ZWOLLE, 13 december.

Tarwe f 7.25 à 8.62. — Rogge f 5.70 à 6.20. — Boekweit f 4.80 à 6.25. — Garst f 4.00 à 4.20. — Erwt (groene) f 10.25 à 10.50. — Boter f 5.50 à 6.00. — Aardappelen f 1.40 à 2.00. — Boter n. p. f 0.60 à 0.75. — Ton f 16.25 à 16.75.

DEVENTER, 13 december.

Zoo ten gevolge der eenigzins flaauwere Hollandsche berigten, als voornamelijk ten gevolge van meerendeels zeer vochtige kwaliteit der aangevoerde granen, was de gesteldheid heden over het geheel niet driftig, en konden alleen de beste soorten nagenoeg vorige prijzen worden opgeruimd, terwijl alle de anderen lager moesten worden afgegeven. Voor nieuwe Tarwe is besteed f 6.75 à 8.00 na deugd. — Rogge f 5.50 à 5.90. — Boekweit f 5.50 à 6.30. — Garst f 4.25 à 4.60. — Paardeboon f 5.50 à 6.00. — Haver f 3.00 à 3.40. — Boter 1ste soort f 14.00 à 14.50; 2de soort f 11.50 à 12.50. — Aardappelen: f 1.40 à 2.00 het mud. Ter markt a 45 mud. Per schip verzonden 1000 à 1100 mud tegen f 1.75 à 2.00 het mud.

ZUTPHEN, 12 december.

Bij vrij aanzienlijken aanvoer, konden zich prijzen niet staande houden en gingen iets ter afschoon alles nog al vlug opruimd. — Tarwe (oude) gold van f 8.50 tot 8.70; (nieuwe) van f 7.25 tot 8.25. — Rogge van f 5.60 tot 6.00 — Boekweit van f 5.25 tot 6.10. — Garst niet ter markt. — Haver van f 2.75 tot 3.40. — Boter: van f 13 tot 14.25 het ½ Vat. — Aardappelen geladen 16 mud, tegen f 1.70 à 2.00.

Waterhoogte te Arnhem.

16 Dec. 1 El 3 Palm 7 Duim; gew. 0 D. gev. 4 D.